

میدون و سوفیا

نیمه پر لیوان بخوره تو سرت

✎ **یوریا عالمی**

سلام سوفیا! درست است که ورود بانوان به ورزشگاه در ایران ممنوع است، اما نیمه پر لیوان را ببین! -اون وقت نیمه پر لیوان چیست؟ کسری چلیپی که یک مرد ایرانی است شده مربی تیم فوتبال دختران یوونتوس در ایتالیا! یعنی هم هر روز می‌رود باشگاه زنانه، هم بهشان تمرین می‌دهد. -خب این چه ربطی به ما دارد؟ زنان ما ورزشگاه مردان نمی‌توانند بروند، مردان ما هم بخوانند بروند ورزشگاه تا ورزش زنان را ببینند اصلا به مرحله آخر نمی‌رسند.

گو:ش کن سوفیا! کسری چلیپی که یک مرد ایرانی است شده مربی تیم فوتبال دختران یوونتوس در ایتالیا؛ یعنی هم هر روز می‌رود باشگاه زنانه، هم بهشان تمرین می‌دهد. -خب چه ربطی دارد میدون دوم؟ یک مرد ایرانی رفته مربی ورزشکاران زن خارجی شده، من الان چی‌کار کنم؟ نیمه پر لیوان را ببین عشقم. -ای نیمه پر و نیمه خالی لیوان بخوره تو سرت. -سوفیا! مثبت نگاه کن! جای غرزدن بیا این توییتر را که کردم لایک کن و از جنبش من حمایت کن!

نگام سبز

دوره اعلام خطر کردن گذشته است آقای کلانتری!

✎ **محمد درویش**

۱- اخیرا رئیس سازمان حفاظت محیط زیست اعلام کرده ایران دارنده مقام دوم دنیا - پس از روسیه- در مصرف انرژی است. او این را هم اضافه کرده که در ایران برای تولید یک دلار، ۸.۵ برابر بیشتر از آلمان انرژی مصرف می‌شود که دلایل آن نبود تکنولوژی است. ۲- پرسش اصلی این است که دقیقا سازمان حفاظت محیط‌زیست- که پنجره‌های اغلب دفاتر پردیسانش در زمستان به دلیل گرمای شدید باز است- برای حل این هدررفت شگفت‌آور و تأسف‌بار انرژی چه کرده و چه برنامه‌هایی در دست اجرا دارد؟ ۳- به‌عنوان مثال، یکی از مؤلفه‌های تشدیدکننده هدررفت انرژی، مصرف بی‌رویه سوخت‌های فسیلی و به‌ویژه بنزین است، به‌نحوی‌که سرانه مصرف بنزین، اینک در ایران به هفت‌برابر متوسط جهانی رسیده است؛ درحالی‌که این نسبت در آغاز فعالیت دولت حسن روحانی شش‌برابر بود. اینکه تلاش کنیم قوانینی وضع شود تا برای ترک خودروسواری انکیزه ایجاد شود، وظیفه کیست؟ چرا نه‌تنها در این مسیر حرکت نکرده‌ایسد، بلکه علنا و علما به ترویج خودرومحوری پرداخته‌اید، به‌نحوی‌که به دلیل ازدحام خودرو و استفاده کارمندان سازمان از خودروی شخصی در محوطه ستاد مرکزی پردیسان، اصولا حتی جا برای پارک خودرو نیست! هرگز جمله یا بخشنامه‌ای در حمایت از پوشش مردمی سه‌شنبه‌های بدون خودرو منتشر نکرده و مردم ایران شما و همکارانتان را سوار دوچرخه یا در حال استفاده از وسایل نقلیه عمومی ندیده‌اند. چرا؟

۴- چرا سازمان حفاظت محیط‌زیست به‌جای چراغ سبز نشان‌دادن به ساخت سدهای برقابی بیشتر، نمی‌کوشد تا دولت را تشویق و ترغیب به سرمایه‌گذاری در حوزه استحصال انرژی‌های نو کند؟ ۵- چرا از برنامه‌های هدفمند و جذاب برای تشویق مردم به کاهش استفاده از پروتئین حیوانی سود نبرده و برای ممانعت از هدررفت سرمایه ملی در محل‌های انباشت زباله عملا متغفل عمل می‌کند؟ ۶- اینکه پیوسته مردم از زبان رئیس سازمان حفاظت محیط زیست بشنوند و بخوانند که وضع در همه حوزه‌ها فاجعه‌بار است، اما عملا نبینند که جز دعا برای ورش باد یا ریزش باران، اقدام درخور و خردمندانه‌ای برای مهار بحران‌های پیش‌رو در حال انجام است، به معنی جدی‌نگرفتن سازمانی است که می‌بایست راهبردی‌ترین سازمان کشور باشد.

عجایب غراب‌پ

● **کولرگردنی:** سونی کولر گازی شخصی درست کرده تا در هوای گرم به بهبود حال و هوایبان کمک کند. اسم این وسیله Reon Pocket است که هوای خنک را به بدن منتقل می‌کند. سیستم خنک‌کننده داخل تیر شرت مخصوص جای گرفته و از طریق ابلیکیشن به موبایل وصل می‌شود و توسط کاربر می‌تواند کم و زیاد شود. سونی اعلام کرده این کولر می‌تواند تا ۱۳ درجه بدن را خنک کند و قیمت آن بین ۱۲هزارو ۷۶۰ تا ۱۹هزارو ۳۰ یوان معادل ۹۵ تا ۱۴۱ پوند است؛ یعنی بیش از ۱.۵ میلیون تومان. این کولر با یک بار شارژ تا ۲۴ ساعت کار می‌کند و در عرض دو ساعت مجدد شارژ می‌شود.

شرق روزنامه

www.sharghdaily.ir

سه‌شنبه ۸ مرداد ۱۳۹۸ ● ۲۷ ذی‌القعدة ۱۴۴۰ ● ۳۰ جولای ۲۰۱۹ ● سال شانزدهم ● شماره ۳۴۸۸ ● ۱۶ صفحه اذان ظهر تهران ۱۳:۱۱ ● اذان مغرب ۲۰:۳۱ ● اذان صبح فردا ۴:۴۴ ● طلوع آفتاب ۶:۱۱

روزنفر۱۹

کار تون خواب

✎ **داریو کاستیلجوس**

رئیس‌جمهور گمشده

شهرپیرایی به بهای زدودن کودکان

✎ **جمال رشیدی . پژوهشگر**

دیزمانی است که دولت‌ها به انحای مختلف از مسئولیت‌های تأمین رفاه، خاصه برای گروه‌های اجتماعی آسیب‌پذیرتر در برابر لجام‌کسیختگی «بازار» شانه خالی می‌کنند. این امر به صورت ویژه در دوره‌های بحران اقتصادی هم پررنگ می‌شود، هم لفاظی‌های حامیان دولت بیشتر به مذاق مردم خوش می‌آید و مقبول می‌افتد. در دوره‌های رکود یا بحران اقتصادی معمولا حوزه‌های رفاهی، جزء اولین مقاصد کاهش هزینه به هدف سیاست‌های ریاضت اقتصادی قرار می‌گیرند و آن دسته از نهادهای اجتماعی که تا زمان بحران، هیچ ردپا و تأثیری در سیاست‌گذاری‌ها و تصمیم‌گیری‌ها نداشتند، یکباره مسئول تأمین رفاه شناخته می‌شوند. در این بین نهاد «خانواده» معمولا هدف انتقادات تند قرار گرفته، پربراه نیست که شاید طرح به اصطلاح «جذب و ساماندهی کودکان کار و خیابان» مثال خوبی باشد. بنیان استدلال مدافعان طرح را می‌توان در این گفته یافت که «نمی‌توان کودکان را در خیابان، رها کرده و آنها را به حال خود گذاشت». در حالی که سال‌هاست این کودکان به حال خود رهايند و سیاست‌های احتمالی دولت نیز به دلیل ناکارآمدی مکانیسم‌های تحقق آن، بی‌تأثیر و فقط در حد مستندات قانونی و سیاستی باقی مانده‌اند. از همه مهم‌تر برداشت مسئولان از پدیده کودکان کار و خیابان است؛ آنها به گونه‌ای پدیده مذکور را فرموله می‌کند که انکار مقصر اصلی خانواده‌ها هستند؛ آنهايند که سرپرست‌های خوبی برای این کودکان نیستند. بنابراین لازمه تبدیل «کودکان کار» به مسئله‌ای عمومی، این است که تصویری آسیب‌زا/آسیب‌دیده و غیرعادی از خانواده آنها ارائه شود. با چنین تصویری از خانواده کودکان کار، افکار عمومی می‌پذیرد که این پدیده ماهیتا از جنس مسائل اجتماعی ساختاری نیست و ریشه آن در «کزکازکردی» خانواده است و بنابراین راه‌حل احتمالی و قابل قبول «نیاز به مداخلات خاص» خواهد بود و این‌گونه است که نهاد خانواده در عوض نهاد دولت، مسئول «کودک کار و خیابان» معرفی می‌شود و طرح جمع‌آوری کودکان نیز بسان «مداخله‌ای خاص» و انسانی ضرورت می‌یابد. در بخش میانی طرح «جذب و ساماندهی»، شمایی کلی از ویژگی خانواده‌های کودک دستگیر/جمع‌آوری شده تشکیل می‌شود و نماینده دولت (بهرزستی)، مشروعیّت از پیش کسب‌شده‌اش را در میان می‌گذرد و تبدیل به مرجع مشروع تشخیص خانواده نرمال از غیرنرمال می‌شود. در این بین اما به منظور کاهش بار مسئولیت، یک سازمان مردم‌نهاد در نقش غرابلرگ خانواده‌ها به کار گرفته می‌شود ولی به عنوان پیمانکاری که هم وجهه سازمان مردم‌نهاد را

در پاسخ به این پرسش که چرا ایران را دوست دارم، می‌توانم بگویم چون ایران دوست‌داشتنی است! حالا اگر بپرسید چرا دوست‌داشتنی است، پاسخ این است که چون ایران منحصربه‌فرد است. ایران به‌علت تاریخ طولانی‌ای که داشته این فرصت را یافته است که به کیفیتی دست پیدا کند که هم سرزمین شعرا شود و هم شعر سرزمین‌ها، در این سرزمین همه‌چیز شاعرانه است؛ معماری، باغ، فرش، خوراک‌ها و خلاصه همه‌چیز. همین است که ایران را دوست‌داشتنی می‌کند. البته مقصودم این نیست که سرزمین‌های دیگر دوست‌داشتنی نیستند، بیشتر منظوم این است که هر سرزمین و اهالی‌اش از جهتی منحصربه‌فرد است؛ خصوصا برخی سرزمین‌ها توانسته‌اند بنا بر تلاش و کوشش بر این انحصار و امتیاز تمرکز و تأکید کنند. اما آن چیزی که بر غنای ایران افزوده و آن را ممتاز کرده ورای اراده و حتی آگاهی ماست؛ مختصات جغرافیایی ایران و تاریخی بس طولانی و پرفرازونشیبی که بر این سرزمین گذشته است، به آن موجودیتی خاص بخشیده است.

عموما وقتی از ایران می‌گویم، از آن شرایط فعلی ایران یا به سخن دیگر «احوال» ایران را مراد می‌کنیم. در حالی که احوال سرزمین ایران هم مثل مردمانش، بسته به اوضاع زمانه، گاهی خوش و گاهی ناخوش است. اما آن چیزی که به زعم بنده

سرزمین‌های اسلامی مسجد وجود دارد، اما ما در ایران شعر مسجد را گفته‌ایم که حاصلش مسجد شیخ لطف‌الله و جامع عباسی در اصفهان است. در تمام دنیا پل بسیار است اما پل خواجه را می‌توان شعر پل دانست. پل خواجه مفهوم پل را دگرگون کرده؛ یعنی معبر را به مقصد تبدیل کرده است. در همه جا حمام محلی است برای شستن تن، اما در ایران حمام گنجعلی‌خان شستن تن را بهانه‌ای قرار می‌دهد برای ایجاد فضایی که روح را مصفا کند.

همین شاعرانگی وقتی کلمات را دستمایه قرار می‌دهد، ایران را مخزن شاعران پارسی‌گوی فراوانی می‌کند. ای‌بسا که تعداد شاعران یک شهر یا روستای ایران از جمعیت شاعران یک سرزمین بیشتر باشد. شاعری در این معنی خیال‌یابی نیست. شاعر کسی است که هرچند سرش بالای ابرهاست اما پایش بر زمین واقعیت استوار است. توجه به زمین تا آسمان هر چیز می‌شود و در زندگی روزمره منشا اثر واقع می‌شود. جایی می‌خواندم که بیش از ۴۰۰ بیت از کلیات سعدی در زبان فارسی تمثیل و مثل شده است. این یعنی حکمت‌های گذشتگان توانسته به کیفیتی عَصّاری شود که از تطاول التّهاتبات زمانه برهد. به سخن دیگر تاریخ طولانی و موقعیت جغرافیایی و فرازنشیب‌های زمانه دست به دست داده و سبب شده فرهنگ ایرانی به چنان کیفیت شاعرانه‌ای دست یابد که بر هر اندیشه و فعل ما اثر دارد. همین است که ایران را دوست‌داشتنی کرده است.

ایران، سرزمین من

ایران سرزمین شعر

ایران را دوست‌داشتنی می‌کند، فارغ از احوال ایران و ایرانیان، «کجایی ایران» و «کیستی ایرانیان» است. این مختصاتی است که خوشی و ناخوشی درباره آن صادق نیست. مشکلات و گرفتاری و حال ناخوش برای هر سرزمینی ممکن است پیش بیاید. حتی فردوسی نیز لایذ گاهی سرما می‌خورده و حالش برای روزهایی خوش نبوده. اما همین که از سرماخوردگی بیرون می‌آمد و حالش بهبود می‌یافت، بنا بر قریحه شاعری، دوباره شعر می‌سرود.

این قریحه شاعری منحصر به کلام نیست؛ ایرانیان بنا بر طبع فرهنگی شاعرند و این تقدیری است که زیستن در این پاره از جهان برایشان رقم زده است. به سخن دیگر ایرانیان برای زیستن در محیط مستعدی چون ایران که در آن همه چیز محبوب و بالقوه است چاره‌ای جز شاعری در همه عرصه‌ها نداشت‌اند. شاعر در معنی کسی که موفق می‌شود قوه‌ها را تشخیص دهد و معانی نادیده را ببیند و آن را به نحوی مؤثر به بیان آورد. این همان تجربه عام مردمان این سرزمین است که در همه چیز به نحوی به ظهور آمده است؛ از اهلی‌کردن گیاه و حیوان تا کشف فلز و حتی دستاورد‌های صناعی و فنی چون قنات یا فرش. از نگاه شاعر شان مادی و عملگردی هر چیز می‌تواند حجاب آن شود و اجازه ندهد ما به عرصه‌آن راه ببریم. از این روست که شاعران هرچند عملگردا را به رسمیت می‌شناسند ولی به آن اکتفا نمی‌کنند. فرش حاصل چنین اراده‌ای است؛ چیزی که نخواسته در حصار تنگ و تاریک عملکرد کفپوش بماند بلکه کفپوش‌بودن را بهانه‌ای برای ساختن گلستانی کرده است. در تمام

✎ **سیدمحمد بهشتی**

روایت

سیمای یک متهم

است که چند سال قبل به ضرب گلوله به قتل رسید، یا یک نماینده مجلس که چندی‌پیش محکوم شد. اگر نگاه زن‌ستیزانه از سوی خبرنگاران تحریک شده است، چرا در پرونده‌های دیگر- که مقتولان زن بودند و قاتل یک مرد، چنین نگاهی ایجاد نشد؟

اگر مسئله نخبه‌بودن نجفی مطرح است، چرا نخبه‌هایی که مرتکب جرائم مختلف می‌شوند، این‌چنین مورد توجه جامعه قرار نمی‌گیرند؛ حتی پزشکی بود که به قتل همسرش متهم شد و مورد حمایت افکار عمومی قرار نگرفت.

اگر مسئله فقط مبادی آداب بودن نجفی است، چرا سایر افراد جامعه که بسیار مبادی آداب برخورد می‌کنند، چنین احترام و توجهی را همراه خود ندارند. هیچ‌کدام از نقد‌هایی را که در این رابطه مطرح شده است، نمی‌توان کامل رد یا تأیید کرد. اما در این میان یک نکته کاملاً مغفول مانده است. مهم‌ترین ویژگی که در محمدعلی نجفی وجود دارد و از سوی منتقدان نادیده گرفته شد، شخصیت کاریزماتیک اوست. شخصیت کاریزماتیک با ویژگی‌های رهبران کاریزماتیک متفاوت است. نجفی با وجود داشتن یک همسر، با زن دیگری که با فرزندش دو سال فاصله سنی داشت، ازدواج کرد. با او وارد رابطه عاشقانه شد و حاضر به جدایی از همسر اول نشد... اما از سوی بخشی از فعالان حقوق زنان مورد نقد و عتاب‌های تند قرار نمی‌گیرد؛ چرا؟ دلیل آن شاید به داشتن ویژگی‌های شخصیت کاریزماتیک بازمی‌گردد. افرادی که دارای شخصیت کاریزماتیک هستند، حتما نباید منصب‌های مهم سیاسی و اجتماعی داشته باشند، یا رهبری یک گروه را برعهده بگیرند. بسناری از آنها کسانی هستند که در کلونی اجتماعی خود، ناخودگاکه مورد توجه سایر اعضای گروه نیز قرار می‌گیرند. ممکن است افراد تا سمت‌های مهم سیاسی و اجتماعی پیش ببرند و در بسناری از موارد هم بوده است که در همان محدوده زندگی خود، ادامه حیات داده‌اند.

مهم‌ترین ویژگی شخصیت‌های کاریزماتیک، مهارت خاص آنان در برقراری ارتباط با دیگران و بیان خالصانه احساساتشان است. محققان دانشگاه MIT دریافته‌اند که برقراری ارتباط با مردم، همان چیزی است که مولد کاریزماست. کاریزما در واقع مهارتی اجتماعی است که مانند بسناری از مهارت‌های دیگر، آموزشی است. پل اکمن، متخصص زبان بدن و روان‌شناس، درباره ویژگی‌های افرادی که شخصیت کاریزماتیک دارند می‌گوید این افراد دقیقاً کاری را می‌کنند که دیگران به دلایل مختلف نمی‌توانند آن را انجام دهند؛ شخصیت‌های کاریزماتیک کاملاً با حواس جمع در

✎ **مرجان تقایی**

محمدعلی نجفی، شهردار پیشین تهران، معاون رئیس‌جمهوری، وزیر علوم و آموزش‌وپرورش و...؛ در کارنامه سیاسی و کاری نجفی تقریباً همه سمت‌های اجرایی مهم به‌جز ریاست‌جمهوری وجود دارد اما او ناگهان به اتهام قتل همسر دوشم بازداشت شد. هجمه‌های جناح رقیب اصلاح‌طلبان به اصلاح‌طلبان بالا گرفت و از سویی برخی از اصلاح‌طلبان مسئله یک پایوش برای نجفی از طرف جناح رقیب را مطرح کردند. اما در این میان نجفی کجا بود و کجا ایستاده بود؟ کارشناسان پلیس می‌گویند اعتراف‌های ۴۸ ساعت اول مجرم، همیشه یکی از قابل‌اتکاترین اعتراف‌ها و ادله مهم است و پس از آن مجرم بر خود مسلط می‌شود و ممکن است برخی از قسمت‌های ماجرا را تغییر دهد. گفته‌های ساعت‌های اولیه بعد از بازداشت محمدعلی نجفی، درباره نحوه قتل همسرش و علت اختلاف‌هایی که با او داشت، دست‌مایه نگردهای بسیاری شد. اما او از همان ساعت اول و مصاحبه مجرب‌ترانگیز با صداوسیما، گفت که قصدی برای قتل نداشت.

نجفی در دادگاهی که علنی برگزار شد، ترجیح داد فقط به موضوع قتل بپردازد و حتی زمانی که بخشی از نامه خصوصی او برای دخترش در کيفرخواست خوانده شد که میترا استاد را مورد حمله قرار داده بود، نجفی کيفرخواست را مورد نقد قرار داد و به‌نوعی به دفاع از میترا استاد پرداخت. در این میان فقط نجفی نبود که مورد نقد سیاسیون جناح رقیب قرار گرفت؛ خبرنگارانی که در مرحله‌های مختلف در پرونده نجفی نقش‌افزینی کردند، نیز مورد نقدهای بسیار قرار گرفتند. برخی مدعی شدند خبرنگاران با تحریک احساسات زن‌ستیزانه برخی مردم، افکار عمومی را به نفع نجفی تغییر داده‌اند. برخی این ادعا را مطرح کردند که چون نجفی یک نخبه است، مورد توجه افکار عمومی قرار گرفت. عده‌ای دیگر عنوان کردند این خبرنگاران بودند که مبهوت شخصیت نجفی شدند. گروهی رفتار مبادی آداب او را دلیل توجه افکار عمومی به وی دانستند. در پاسخ به این مباحث، باید به چند نکته توجه داشت.

اگر احساس همدلی برخی مردم با نجفی به‌دلیل نگاه زن‌ستیزانه است، چرا درباره مسئولان دیگر که جرائمی علیه زنان مرتکب می‌شوند، چنین نگاه همراه با ترحم و احترام وجود ندارد. نمونه آن یک معاون وزیر

امیرعلی و فاطمه همچنان محبوب

ایست؛ در سه‌ماهه نخست سال ۹۸ در استان تهران نام‌های «امیرعلی» و «فاطمه» بیشترین فراوانی را در میان اسامی انتخاب‌شده داشتند. همچنین در این میان نام‌هایی مانند سامیار، کارن، آراد، نیلا و سلین نیز میان تهرانی‌ها از محبوبیت برخوردار بودند. بر اساس گزارش‌های سازمان ثبت‌احوال استان تهران، در سه‌ماهه نخست سال ۹۸ (فروردین، اردیبهشت، خرداد) برخی از نام‌های دخترانه و پسرانه بیشترین فراوانی را در میان اسامی دیگر داشتند. در فروردین‌ماه اسامی پسرانه به‌ترتیب امیرعلی، سامیار، امیرحسین، علی، امیرعباس، کیان، محمدحسین، ماهان، کارن،

انتاقل

امیرعباس، محمدحسین، حسین، کیان و اسامی برای دختران نیز فاطمه، حِلما، زهرا، آوا، مرسانا، هانا، نفس، باران، مهرسا و نورا بود. به گفته سخنگوی سازمان ثبت‌احوال، اسامی انتخابی برای افراد بر اساس ماده ۲۰ قانون ثبت‌احوال اسامی انتخابی نباید مغایر با جنسیت فرد و فرهنگ ایرانی- اسلامی بوده، البته اینکه باید غریبی نام باشد. البته این موضوع را شورای‌عالی ثبت‌احوال بررسی می‌کند و بررسی اسامی جدید نیز در کمیته نام انجام می‌شود. چندی پیش مطرح شد که انتخاب نام گروزش ممنوع است، این مسئول تأکید کرد هیچ ممنوعیتی برای انتخاب این نام وجود ندارد.